

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel
świąt uroczystych w drukarni
STANISŁAWA GIESZKOWSKIEGO.

№ 217.

Kwartalnie kosztuje złotych sześćnaście
miesięcznie złotych sześć.

CZWARTEK 23 Września 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrza i różne uwagi
21	6 ^m 27 ^m	6 ^m 320 ⁺ 7,	33.	37	Zachodni słaby	Pochmurno
2	5.	826 ⁺ 14.	73.	63	pl. Zachodni „	Pogoda z Chmurami
10	7.	037 ⁺ 8,	03.	73	„ „	„ „

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 7 Września. —

Wczoraj odbyła się pod prezydencją króla rada gabinetowa w St. Cloud. Minister marynarki z Rambouillet został na tę radę przyzwany.

Union monarchique zapewnia, że na skutek konferencji odbytej wczoraj w pałacu Courcelles, po otrzymaniu depešy z Madrytu od generała Narvaez, królowa Krystyna wystąpiła temuż znaczną sumę w wexlach i listach kredytowych, by generał Narvaez mógł zabawić czas jakiś w Madrycie i oczekiwać na wypadki. Według *Presse*, królowa Krystyna wszelkimi środkami stara się, żeby generała Serrano i pana Salamanca oddalić z dworu królowej Izabelli.

— Kolonia 11 Września. —

(Telegr. Dep.) Abd-el-Kader odniósł zwycięstwo w Maroko i rusza na Fez.

Piszą w Bolonii, iż rząd zajmuje się nader pilnie ułożeniem nowego prawa municypalnego dla tego miasta. Plan główny już skreślony, oddany do opinii komisji pod prezydencją kardynała Antonelli. Sprawozdawcą tej komisji jest znany z swych znakomitych zdolności i umiarkowanych opinii adwokat konsystorza, Armelini. Pierwszą i najgłówniejszą jest kwestya czy administracja szpitalów i Monte Pieta ma należeć odtąd do municypalności, czy też jak dotąd do tak zwanój Tezoreriate.

— Tuniz 20 Sierpnia. —

D. 14 znalezionotu przedmiot mocno obchodzący artystów i uczonych, a podziwiany przez wszystkich wielbicieli starożytności i sztuk pięknych. Kopiąc wzgórek leżący nad miejscem zwaném Cothon albo portem wewnętrznym Kartaginy, dla wybierania ztamtąd kamieni już ciosanych, przeznaczonych do reperacyi wyrzeźby Guletty, robotnicy w głębokości 12 metrów odkryli kolosalny biust kobiety z mar-

mur, przedstawiający, jak się zdaje, Junonę, tak doskonale zachowany, jak gdyby dopiero wczoraj wyszedł z rąk rzeźbiarza. Marmur nic nie stracił z swego blasku, rysy twarzy równie jak inne części są zupełnie zachowane. Wszyscy znawcy się zgadzają, że robota jest nader wyborna, rozmiary zaś bardzo wielkie; by dać wyobrażenie powiemy tylko, że od djademu którym jest otoczona głowa bogini, aż do początku piersi, gdzie się biust kończy, liczą 1 metr 60 centymetrów długości. Od jednego kąta oka do drugiego liczą 22 centymetry (przeszło 10 cali.) Jakkolwiek to popiersie zajmuje tylko głowę i szyję, musi należeć jednak do całego posągu, dowodem tego okrągła forma nadana szyi przez rzeźbiarza. Ta statua należy do Kartaginy rzymskiej. Przypuszczać można, że była głowuém bóstwem jakiejś świątyni, wskazuje to kierunek pagórka, w którym ją znalezione; pagórek ten zresztą uformował się z masy gruzów z czasem ziemią pokrytą, z kąd już dawniej wydobywano okruchy płaskorzeźb. Amatorowie starożytności, których wielka liczba znajduje się w Tuniz, zgadzają się, że nie znalezione ani w ruinach starój Kartaginy ani w żadném inném miejscu tak pięknego posągu co do rzadkiej doskonałości marmuru, wyborności roboty, wielkości rozmiarów i zachowania. Ponieważ znalezione ten biust na gruncie należącym do beja, jego więc było własnością móstwo osób wielkie znaczenie mających, starało się o otrzymanie w darze tego biustu, ale bej darował go panu Delaporte, sprawującemu interesa konsulatu jeneralnego Francyi w Tunesie, prosząc tego młodego urzędnika, by dar przyjął jako dowód szczególnego szacunku beja. Dodał do tego jeszcze aktem w prawnej formie sporządzonym darowiznę wszystkich przedmiotów starożytności, które znalezionemi będą w miejscu prac dzisiejszych.

— Madryt 1 Września. —

Nowo mianowany gabinet musi jeszcze wyszukać ministra spraw zagranicznych oraz mi-

nistra łask i sprawiedliwości, wówczas dopiero zupełnie będzie ukonstytuowanym. Ministerium spraw zagranicznych ofiarowano xięciu Frias, który bawi w Santa Aguada a ministerium sprawiedliwości panu Goyena, urzędnikowi sądowemu, którego dziś oczekują w Madrycie. Mówią, że gdyby xiążę de Frias nieprzyjął, wydział sprawiedliwości ofiarowanym będzie panu Torre d'Aylon, posłowi hiszp. w Lizbonie. W takim razie p. Salamanca objąłby prezydencję rady. Gdyby p. Goyena odmówił ministerium łask i sprawiedliwości, oddadzą ten wydział panu Vebey, który przyjmie to ministerium niezawodnie.

— *Dnia 3 Września* —

(Dep. teleg.) Espartero został mianowany senatorem.

— *Dnia 4 Września.* —

Królowa ofiarowała prezydencję gabintu nie generałowi Alaix ale xięciu Frias, który w tej chwili bawi w Biskai. Oprócz tego ofiarowano mu ministerium spraw zagranicznych; wątpią jednak, by xiążę tę godność przyjął.

Senator i prezes sądu apelacyjnego, pan Garcia Goyena, człowiek powszechnie szanowany, został mianowany ministrem sprawiedliwości i łask.

Generał Narvaez przybył tutaj, jak teraz sam głośno to mówi, w zamiarze objęcia steru ultra moderatystowskiego francuzkiego stronnictwa i do wystąpienia jak najbardziej stanowczo przeciw wszystkim innym przeciwnym temuż stronnictwom. Nowy gabinet inną drogą postępuje, jak to widzimy z następnego dekretu królewskiego, który tylko co wyszedł.

„Ponieważ mam silną wolę jak najmocniej położyć koniec wszystkim rozterkom i zmianom, jakie kraj mój rozdzielały i pograżyc je w zapomnieniu, przeto postanowiłam co następuje:

Art. 1. Reprezentanci mojego rządu w obcych krajach mają wszystkim bawiącym tamże wychodźcom hiszpańskim wydawać paszporta, bez żadnych innych wymagań jak żądanie przysięgi wierności dla mej najwyższej osoby i dla ustawy monarchii.

Art. 2. Wszystkie toczące się procesa i przewinięcia polityczne mają natychmiast być zreponowane, z wyjątkiem zostających w związku z gwałtownym powstaniem.

Art. 3. Osoby tym dekretem objęte, które służyły w szeregach za infanta don Carlosa, bez szczególnego pozwolenia mego rządu nie mogą się znajdować w okęgach wojskowych Katalonii, Aragonii, Nawarry i biskajskich prowincyi.

W skutek tego dekretu Espartero może wrócić zaraz do Madrytu. Wychodźcom karlistowskim od pułkownika włącznie zabronionym był dawniej powrót do Hiszpanii, teraz wolno im powracać po dopełnieniu warunku przysięgi.

— *Portugalia.* —

Kondyn 7 Września. Ostatnie wiadomo-

ści z Lizbony dochodzą do 29 sierpnia i donoszą o przybyciu tamże hrabiego Thomar (Costa Cabral). Przyjęto go bardzo cicho w Lizbonie, ponieważ kabraliści nie uważali terażniejszej chwili za stosowną do głośnego wystąpienia na rzecz swego naczelnika. Teraz zajmują się oni nakłanianiem na rzecz swą wyborców i całą siłę koncentrują na wystąpienie przy otwarciu kortezów w styczniu 1848 roku.

W dniu 28 rozpoczęło się w Lizbonie spisywanie wyborców i zdaje się, że stronnictwo liberalne już nawet przy tym akcie straty poniesie.

— *Włochy.* —

Civita-Vecchia 30 Sierpnia. Od pewnego czasu kardynał Lambruschini, były sekretarz stanu za Grzegorza XVI. zamieszkał u nas. Niektóre dzienniki zagraniczne doniosły, że kardynał nasze miasto opuścił i udał się do Genuy. Kardynał jednak ciągle pomiędzy nami mieszkał. Kilkakrotnie rząd papieski dawał do zrozumienia kardynałowi, by zmienić mieszkanie i niedawno puszczonego wieść, że kardynał opuści Civita-Vecchia i uda się do zamku położonego przy Teolfa, miejscu znanym z swych kopalni atunu. Wyjazd na wczoraj naznaczono, wojsko które miało stanowić eskortę już było gotowem, powozy stały w dziedzińcu, kardynał wsiada i rozkazuje jechać...do Rzymu. Wszyscy nader zdziwili się tem postanowieniem i każdy robi wnioski z tego powodu.

Z Rzymu donoszą, że w środku września Ojciec Święty chce odbyć tajne konsystorium. Wielu prałatów ma wówczas otrzymać kapelusze kardynalskie, pomiędzy innymi arcybiskup Medyolanu Mre B. Romilli.

— *Persia.* —

Erzerum 14 Sierpnia. Teczapar konsula tu angielskiego, który tutaj z wiadomościami z Teheranu co miesiąc przybywa, przywiózł świeże raporta. Korpus 15,000 zgromadzony koło Teheranu, który jednak miał zostać powiększonym do 40,000, popełnił rozmaite nadużycia, a pierwszy minister Hadzi-Mirza-Agasi musiał się poniżeniami największemi starać o przytlumienie bezprawia. Pomimo tego jednak nie wiadomo kiedy ono się skończy. Zdaje się, że Hadzi-Mirza ma jakies zamiary wojownicze, ale przeciw komu, nie wiadomo. Kazał on lać działa stami i blisko sto tysięcy sztuk karabinów obstałował w Anglii. Trudno jednak będzie zrobić to wszystko pierwszemu ministrowi i prawdziwemu rządcy Persyi, bo pieniędzy brak zupełnie a nikt nie skredytuje rządowi, który de facto zbankrutował. Nierząd w finansach perskich nieopisany panuje. Urzędnicy od lat wielu płaceni są tylko w bonach papierowych, które przy zamianie na pieniądze mają prawie taki sam kurs jak francuzkie asygnaty z czasów rewolucyi. Szah i Hadzi-Agassi wiedzą

najlepiej co te pieniądze warte. Niedawno jeden urzędnik w Teheranie sprzedał taką bonę, którą oni nazywają berat, wartości nominalnej 40 tomanów (880 złp.) za 25 saubszran (49 złp.) i chustkę na szyję. Szah, dowiedziawszy się o tém, śmiał się mocno i powiedział, że chustka cokolwiek drogo kosztowała. Wszystkie prowincye zostają w stanie najzupelniejszej anarchii. Brak pieniędzy nie pozwoli rządowi perskiemu nic*przedsięwziąć.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 do dnia 22 Września.

Schilden Jan, Ostermann Jan, Tromelschleger Izidor, Krasuski Antoni ob., Kurzweil Joanna, Koliński Karol, z Galicyi; -- Sopotnicka Anna, Polakowski Józef, Gostkowska Agnieszka ob., z Polski; -- Dauscha Karol, Königer Juljus, Elsner Alojzy, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Wyszkowski Sylwester ob., do Galicyi; -- Bawowski Maciej, do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 6510. D. W.

CESARSKO KRÓLEWSKI

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Z mocy rozporządzenia Władz krajowych, podaje do powszechnej wiadomości, iż w Biórach Ces. Król. Wydziału odbędzie się publiczna *in minus* licytacja przez sekretne deklaracje do dnia 25 b. m. i r. do godziny 1ej z południa na ręce Przewodniczącego w Wydziale składać się mające, a to na wypuszczenie w przedsiębiorstwo reperacyi przedzimowych w gmachu S. Piotra wedle kosztorysu przez C. K. R. Budownictwo pod dniem 1 b. m. i r. sporządzonego, a przez C. K. Radę Administracyjną do L. 5998 na dniu 13 b. m. i r. zatwierdzonego. Cena do licytacji ustanawia się w kwocie złotych polskich 1322 groszy 23. Na *vadium* każdy z pretendentów złoży w C. K. Kasie Głównej kwotę złotych polskich 140, która złożenie to na wierzchu opieczetowanej deklaracyi poświadczy. Warunki i kosztorys w Biórach C. K. Wydziału w godzinach rannych, znajdujący się do przejrzania.

Wzór do Deklaracyi.

W skutek obwieszczenia C. K. Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 18 b. m. i r. Nro 6510 ogłoszonego, składam niniejszą deklaracją, iż reperacje przedzimowe w gmachu Rządowym S. Piotra w kosztorysie zamieszczone za kwotę (wypisać literami) wykonać podejmuję się, przyjmując warunki przedsiębiorstwa tego dotyczące, przemennie przejrane i zrozumiane (położyć datę, podpis i miejsce zamieszkania).

Kraków dnia 18 Września 1847 r.

Przewodniczący w Wydziale

R. Hoszowski.

Za Referendarza *Rajski.*

Nro 694.

SĘDZIA C. K. TRYBUNAŁU

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Kommissarz upadłego handlu Star. Wolfa Hirschfeld i Efroima Korngold.

W zastósnowaniu się do Art. 66 i następnych Ks. III. R. H. zzywa wierzycieli upadłego handlu Wolfa Hirschfeld i Efroima Korngol-

da w szczególności PP.: C. F. Poser, B. Primker, Jonasa Löwi, SL. Samosch, braci Bergmann, A. T. C. Kollmejer, H. W. Tietze, F. W. Hübner z Wrocławia, Schutz et Compagnie z Altenburga, Francis Bonamico z Werony, L. S. Posno, Michel. Boss. z Paryża, Izraela Korngold, Feiwa Korngold, Salamona Deuches, E. M. Blatteis, Karola Lierhamer z Krakowa, aby się bądź osobiście, bądź przez swych pełnomocników w sali posiedzeń Trybunału Miasta Krakowa Wydziału III. na dniu 25 Października r. b. o godzinie 3ej po południu stawili się, w którym to terminie przed tymczasowemi syndykami Star. Salamonem Deuches i E. Markusem Blatteis sprawdzenie obligów powyższą upadłość ciążących nastąpi.

Kraków dnia 15 Września 1847 r.

(1r.)

J. Ropyciński.

Nro 5,077.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na zasadzie Art. 12 Ustawy Hypotecznej z roku 1844, zzywa mogących mieć prawo do spadku po ś. p. Joannie z Wiwatów Lewandowskiej, pozostałego, składającego się z połowy kamienicy pod L. 623 w gminie V. M. Krakowa, położonej, aby w terminie miesiący trzech takowe przedstawili, gdyż w razie przeciwnym, po nplywie tego terminu, spadek rzeczony dzieciom zmarłej to jest Józefowi, Emilii i Petronelli Lewandowskim przyznany zostanie.

Kraków dnia 20 Sierpnia 1847 r.

Sędzia Prezydujący

J. Czernicki.

(1r.)

Z. Sekretarz P. *Burzyński.*

Nro 3011.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prosby przez Konstancyą z Drobików Ciaputową wniesionej, o przyznanie jej spadku po Agnieszce z Hroników Drobikowej matce podającej pozostałego składającego się z połowy realności wraz z placem w Chrzanow pod L. 323 w gminie XVII. Okręgowiej Chrzanowów położonej, Trybunał po wysłuchaniu wnio-

sku C. Król. Prokuratora na zasadzie artykułu 12 ustawy Hypotecznej z roku 1844, wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących, aby się z takowemi w przeciągu miesiący trzech do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego terminu, spadek w mowie będący obecnie zgłaszającej się Koustancyi z Drobików Ciapulowej, przyznanym zostanie.

Kraków d. 15 Maja 1847 r.

Sędzia Prezydujący
J. Czernicki.

(1r.) Z. Sekretarz P. Burzyński.

Nro 3747.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na skutek próśby P. Wiktorji z Jankowskich Kraińskiej o przyznanie jej w spadku po s. p. Józefie Jankowskim ojcu w $\frac{1}{4}$ części rewaluacji w Krakowie w gminie III. pod L. 369 położonej i przyległości Reitschula do Domu Kirysztofory zwanego przytykający, Trybunał po wysłuchaniu wniosku Ces. Król. Prokuratora wzywa mających prawo do pomienionego spadku, aby takowe w terminie miesiący 3ch przedstawili, gdyż w razie przeciwnym po upływie tego czasu, rzeczona część spadku zgłaszającej się przyznaną zostanie.

Kraków dnia 23 Sierpnia 1847 r.

Sędzia Prezydujący
Brzeziński.

(2r.) Z. Sekretarz P. Burzyński.

CENY ZBOZA

Na targowicy publicznej w Kleparzu w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 20 i 21 Września 1847 roku	1. GATUNEK		2. GATUNEK		3. GATUNEK	
	od do		od do		od do	
	z. g.	z. g.	z. g.	z. g.	z. g.	z. g.
Kra. Pszenicy.	—	—	—	—	—	—
„ „ nowej...	—	42	—	39	—	36
„ „ Zyta star.	—	—	—	—	—	—
„ „ nowe.	—	30	—	28	—	26
„ „ Jęczmi. st.	—	—	—	—	—	—
„ „ nowe.	—	25 10	—	23	—	20
„ „ Owsa star.	—	—	—	—	—	—
„ „ nowe.	—	12	—	11	—	10
„ „ Grochu..	—	—	—	—	—	—
„ „ Rzepak letni	—	—	—	—	—	—
„ „ zimowy	—	42	—	—	—	—
„ „ Ziemi. no.	—	15	—	—	—	—
„ „ Konieczyny	—	108	—	100	—	—

Centnar siana od zł. 2 gr. 15 do zł. 2 gr. 6 . Centnar słomy od zł. 3 gr. — do zł. 2 gr. 6

Spirytusu garniec z opłatą zł. 9 gr. 15

Okowity „ „ od zł. — gr. — do zł. 7 gr. 24

Drożdży wianienka od złp. — do złp. 22

Jaj kurzych kopa złp. 2 gr. 15

Korzec Konieczyny biały . . . . . zł. 106.

Kaszy Częstochowskiej miarka . . . . . zł. 16 gr. —

Sporządzono w C. K. Biórze Kommissaryatu Targowego.

Kraków dnia 21 Września 1847 r.

C. K. Kommissarz Targowy.

W. Dobrzański.

C. K. Adjuukt Pszorn.

Doniesienie prywatne.

Bitte um Prüfung des 1sten Heftes:

Schuberth's Omnibus f. Wissenschaft u. Bildung,

eine Handbibliothek der Hauptwissenschaften und Hilfsbücher, als Wissenschaftlicher Bestand fürs praktische Leben und zur Förderung allgemeiner Bildung.

Der **Omnibus**, auf dessen Erscheinen das Publicum mit Spannung sieht, hat seine erste Fahrt durch Deutschland angetreten, und durch seine äussere Eleganz und inuere Ausstattung alle Erwartungen übertroffen. Er hat auf seiner ersten Tour 6000 Passagiere befördert, d. h. es sind durch ihn ins Publikum 6000 Exemplare des 1sten Heftes gegangen, enthaltend ein **Lerbuch der Geographie**, vom Oberlehrer *Peteresen*, (erste Hälfte) 104 Octav-Seiten stark, jede zu 3000 Buchstaben gerechnet.

Monatlich erscheint ein solches Heft zu 5 Sgr.; einzelne Hefte werden nicht abgegeben. Mit dem (50sten) Schlusshefte erfolgt als Prämie eine grosse **Postkarten von Deutschland** umsonst. Wer 8 Thl. pränumerirt, erhält ausserdem noch sofort ausgeliefert:

eine Prämie an Büchern zu 8 Thl., oder an Muzikalien zu 12 Thl. Werth,

und bekommt somit die ganze **Omnibus-Bibliothek** in 50 Heften umsonst.

Der ausführliche **Prospect** ist gratis, und das erste Heft zur Ansicht zu erhalten bei **Jul. Wildt** in Cracau.